

Fővárosi Törvényszék
13.K.702.013/2025/9.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: III/ 0 1 8 9 3 - 0 / 2025		
Érkezett: 2025 JÚL 15.		
Erkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 5	Kezelőiroda: <i>du!</i>

V É G Z É S

██████████ felperesnek Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság alperes ellen idegenrendészeti ügyben indult közigazgatási jogvita elbírálása iránt indított perében a bíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény (Btátv.) 33. § (2)-(4) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítását, azok megsemmisítését, továbbá annak kimondását, hogy ezen jogszabályi rendelkezések sem jelen ügyben, sem bármely bíróság előtt folyamatban lévő, ugyanilyen tárgyú ügyben nem alkalmazhatóak.

A bíróság a peres eljárást az alkotmánybírósági eljárás befejezéséig felfüggeszti.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A kínai állampolgárságú felperes 2026. augusztus 31. napjáig érvényes foglalkoztatási célú tartózkodási engedéllyel rendelkezett. Foglalkoztatója, a ██████████ (a továbbiakban: Foglalkoztató) 2024. november 23. napján bejelentette a felperes munkaviszonyának megszűnését.

A felperes 2024. december 12. napján tartózkodási engedélye meghosszabbítása iránti kérelmet terjesztett elő az EnterHungary rendszeren keresztül, melyben egy másik gazdasági társaságnál történő munkavégzést jelölt meg tartózkodási céljaként. Az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest Vármegyei Regionális Igazgatósága 2025. január 13. napján kelt 106-1-171979/8/2024-T számú határozatával a kérelmet elutasította. Indokolásában rögzítette, hogy a Btátv. 33. § (2) bekezdése alapján a Foglalkoztató bejelentésére figyelemmel a felperes tartózkodási engedélye érvénytelen. Érvényes tartózkodási engedély hiányában pedig a Btátv. 19. § (2) bekezdése alapján a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmet elutasította.

A felperes fellebbezéssel élt az elsőfokú döntéssel szemben, amelyben arra hivatkozott, hogy adminisztrációs hiba folytán került sor a munkaviszony megszűnésének bejelentésére, mivel csak december közepén került volna sor a munkaviszony megszüntetésére, ennek alátámasztására csatolta a Foglalkoztató nyilatkozatát.

Az alperes 2025. március 14. napján kelt 106-T-6872/1/2025. számú határozatával a fellebbezést elutasította, és – azonos indokok alapján – helybenhagyta az elsőfokú döntést. Indokolása szerint a Foglalkoztató bejelentését követő 6. napon a felperes a tartózkodási engedélye érvényét veszítette, hangsúlyozta, hogy eddig az időpontig sem a felperes, sem a Foglalkoztató nem jelezte, hogy adminisztrációs hiba történt volna.

A felperes az alperesi határozattal szemben keresetlevelet terjesztett elő, melyben megismételte a fellebbezésében előadottakat, álláspontja szerint az alperes nem értékelte megfelelően a Foglalkoztató által tett nyilatkozatot. A per első tárgyalásán előadta, hogy alkotmányossági problémát vet fel az, hogy gyakorlatilag a munkáltató egyoldalú nyilatkozata alapján válik a

felperes tartózkodási engedélye érvénytelenné anélkül, hogy arról adott esetben a felperes értesülne. Hangsúlyozta, hogy a felperest a kérelme benyújtásakor sem tájékoztatták arról, hogy az engedélye érvénytelen.

Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, megismételte a határozatában foglaltakat. A per során tett nyilatkozatában előadta, hogy a külföldiek tisztában vannak a munkaviszony megszűnésének idegenrendészeti jogkövetkezményeivel, a munkaviszony megszüntetése pedig a munkavállalóval közlésre kerül. Álláspontja szerint, amennyiben a külföldi nem tesz eleget országelhagyási kötelezettségének egyedi döntéssel kiutasításra kerül, amely döntéssel szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye, ennek során pedig a tartózkodási engedély érvénytelenségével kapcsolatos felperesi jogsérelmek is hivatkozhatóak.

A Btátv. 33. § (2) bekezdése szerint, ha a vendégmunkás foglalkoztatása a kiadott tartózkodási engedély érvényességi idején belül megszűnik, az e Fejezet szerinti tartózkodási engedély visszavonásával kapcsolatban egyedi idegenrendészeti hatósági eljárás lefolytatásának nincs helye, a tartózkodási engedély a foglalkoztatónak a munkaviszony megszűnéséről szóló bejelentése időpontjától számított 6. naptól érvénytelen.

Ugyanezen szakasz (3) bekezdése alapján az e Fejezet szerinti tartózkodási engedély iránti kérelemhez mellékelni kell a vendégmunkás nyilatkozatát arról, hogy a tartózkodási engedély (2) bekezdés szerinti érvénytelensége esetén az érvénytelenné válás napját követő 8 napon belül az Európai Unió tagállamai és más schengeni államok területéről önkéntesen távozik a távozás célországát megjelölve.

Ugyanezen szakasz (4) bekezdése kimondja, hogy az idegenrendészeti hatóság a (2) bekezdés szerinti érvénytelenség és a (3) bekezdés szerinti nyilatkozat jogkövetkezményeiről tájékoztatja a vendégmunkást.

A bíróság hangsúlyozza, hogy jelen perben a kulcskérdés, hogy a felperes korábbi tartózkodási engedélye érvényes volt-e még a tartózkodási engedély hosszabbítása iránti kérelme benyújtásakor, ezért a bíróság vizsgálta, hogy összhangban van-e az Alaptörvénnyel a Btátv. 33. § (2) bekezdésének azon rendelkezése, ami a vendégmunkás tartózkodási engedélyének automatikus, kizárólag a foglalkoztató bejelentésétől bekövetkező érvénytelenné válását írja elő.

Az Alaptörvény XIV. cikk (1) bekezdése szerint Magyarországra idegen népesség nem telepíthető be. Idegen állampolgár – ide nem értve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyeket – Magyarország területén a magyar hatóságok által egyedileg elbírált kérelme alapján élhet. A kérelem előterjesztése és elbírálása feltételeinek alapvető szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A bíróság álláspontja szerint sérti a felperesnek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes ügyintézéshez való jogát, hogy a részére kiadott tartózkodási engedély automatikusan válik érvénytelenné, anélkül, hogy az érvénytelenné válás tényéről és pontos időpontjáról értesülne. A bíróság megjegyzi, hogy a Btátv. 33. § (4) bekezdésében foglalt előírás nem az érvénytelenné válás tényéről, hanem az érvénytelenség jogkövetkezményéről való tájékoztatást írja elő, tehát nem szükséges a bejelentés megtörténtéről tájékoztatni a külföldit, elegendő, ha az idegenrendészeti hatóság előzetesen, még a kérelem benyújtásakor nyújt ezen jogszabályi rendelkezésről általános tájékoztatást, aminek megtörténtét egyebekben a foglalkoztatás célú tartózkodási engedély benyújtására szolgáló betétlap 11. pontja valóban tanúsítja is.

Azon alperesi előadással kapcsolatban, hogy a külföldinek tisztában kell lennie munkaviszonya megszűnésének jogkövetkezményeivel, a bíróság rámutat, hogy az érvénytelenség bekövetkezte, és annak pontos időpontja nem a munkaviszony megszűnéséhez, hanem a foglalkoztató bejelentéséhez van kötve, márpedig annak megtörténtéről a külföldi nem értesül, ennél fogva sem az engedély érvénytelenné válásának pontos időpontjáról, sem az őt terhelő országhagyási kötelezettség határidejéről nincs tudomása. A bíróság megjegyzi továbbá, hogy az iratokból kitűnően a 2024. november 23. napján érkezett bejelentés csak tíz nappal később, 2024. december 3. napján került iktatásra az Enterhungary rendszerből a RobotZsaru rendszerbe, majd az idegenrendészeti hatóság eljáró munkatársai még a felperes 2024. december 13. napján történt személyes megjelenésekor, tehát húsz nappal később sem jelezték a felperes részére, hogy gond lenne korábbi engedélyével, sőt még a 2025. január 7. napján történt lekérdezés is érvényes állapotúnak mutatta azt, tehát nemhogy a vonatkozó információval nem rendelkező felperesnek, hanem valójában az idegenrendészeti hatóság munkatársainak sem volt tudomása még több héttel később sem az érvénytelenség bekövetkeztéről.

A bíróság megítélése szerint sérül továbbá az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés második mondatából következő, indokolt határozathoz való jog, hiszen jelen esetben nemhogy indokolás nélküli, hanem semmilyen formális döntés nem született a tartózkodási engedély érvénytelenítéséről. Ezenkívül sérül az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jog is, hiszen formális érvénytelenítő döntés hiányában jogorvoslati jogával sem tud élni a felperes.

Az alperes azon előadásával kapcsolatban, hogy a külföldiek – amennyiben nem tesznek eleget önként országhagyási kötelezettségüknek – a velük szemben elrendelt kiutasító döntéssel szemben élhetnek jogorvoslattal, amelynek során lehetőségük van az engedélyük érvénytelenítésével kapcsolatos jogsérelmük hivatkozására, a bíróság az alábbiakra mutat rá.

Egyrészt a jogszabály nem tartalmaz arra vonatkozó utalást, hogy a külföldi a kiutasítási eljárás során vitathatná a tartózkodási engedélye érvénytelenségének tényét, annak hiányában pedig akár az eljáró hatóságnak, akár a bíróságnak az érvénytelenség bekövetkeztét tényként kell kezelnie. A bíróság megjegyzi, hogy abból a körülményből, hogy a Btátv. 101. § (3) bekezdése ezekre a perekre tárgyaláson kívüli, nyolc napos döntéshozatalt ír elő, úgy tűnik, hogy nem állt a jogalkotó szándékában az érvénytelenség tényével kapcsolatban külön vitatás lehetővé tétele, hiszen az adott esetben bizonyítási eljárás lefolytatását is igényelné.

Másrészt, ha el is fogadnánk azt, hogy a bíróság a kiutasító döntés felülvizsgálata során a törvényi rendelkezés alapján bekövetkezett érvénytelenséget is felülvizsgálhatná, abban az esetben sem tűnik a tisztességes eljárással, a jogorvoslathoz való joggal, illetve az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében deklarált jogállamisággal összeegyeztethetőnek, hogy a felperesnek gyakorlatilag meg kell tagadnia az ország önkéntes elhagyását, majd az ennek következtében vele szemben meghozott kiutasító – esetlegesen beutazási és tartózkodási tilalmat is elrendelő – döntéssel szembeni perben vitathatja csak a kiutasítás jogalapját.

A bíróság indokoltnak tartja megjegyezni, hogy a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló 2011/98/EU irányelv 8. cikk (1) és (2) bekezdései is – összhangban az Alaptörvény fenti rendelkezéseivel – indokolt írásbeli döntést és azzal szembeni jogorvoslati lehetőség biztosítását írják elő az engedély visszavonása esetén.

A bíróság álláspontja szerint nemcsak az Alaptörvény fenti, általánosan érvényesülő előírásaiból következik, hogy a tartózkodási engedély érvénytelenítéséről csak egyedi, indokolással ellátott határozattal dönthetne az alperes, hanem az Alaptörvénynek az idegenrendészeti jogágot mintegy megalapozó XIV. cikk (1) bekezdéséből is. Hiszen ha idegen állampolgár Magyarország területén kizárólag a magyar hatóságok által egyedileg elbírált kérelme alapján élhet, abból az is következik a bíróság álláspontja szerint, hogy az egyedi elbírálás eredményeként megkapott engedélyt csak egyedi elbírálással lehet visszavonni vagy érvényteleníteni.

A bíróság vizsgálta, hogy a Btátv. 33. § (2)-(4) bekezdéseiben előírtak kapcsán van-e olyan más alapvető jog vagy alkotmányos érték, ami indokolná a tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való jog ilyen mértékű korlátozását. A bíróság ezzel kapcsolatban rögzíti, hogy a vonatkozó jogszabályhelyhez fűzött indokolás gyakorlatilag csak megismétli a jogszabályi rendelkezést, azzal kapcsolatban, hogy a jogalkotó milyen okból látta indokoltnak ezen új – a korábban hatályos harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényben még nem szereplő – előírás bevezetését, nem található benne utalás.

A bíróság hangsúlyozza, hogy a munkaviszony megszűnése természetesen megalapozhatja a tartózkodási engedély felülvizsgálatát, ekörben pedig indokolt lehet egy egyszerűsített eljárás bevezetése is. A bíróság rámutat ugyanakkor, hogy a Btátv. 33. § (2) bekezdésének megsemmisítése esetén is lehetősége lesz az idegenrendészeti hatóságnak arra, hogy a foglalkoztatótól érkezett bejelentés esetén – élve a Btátv. 204. § (5) bekezdés b) pontjában rögzített lehetőséggel – nyolc napon belül, a külföldi külön idézése nélkül döntsön az engedély visszavonásáról, egyben – a Btátv. 98. § (3) bekezdésében foglaltak szerint – a külföldi kiutasításáról is rendelkezzen. Bár ebben az esetben sem kerül sor a külföldi értesítésre az eljárás megindulásáról, ez olyan arányos korlátozásnak tűnik a bíróság számára, ami összhangban áll az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével. A Btátv. 33. § (2) bekezdésében foglalt szabályozás azonban, amely lehetővé teszi, hogy az engedély külön határozat meghozatala nélkül kerüljön érvénytelenítésre, a külföldi az érvénytelenítés tényéről semmiféle értesítést ne kapjon, azzal szemben pedig jogorvoslattal ne élhessen, a bíróság meglátása szerint olyan mértékben korlátozza a tisztességes ügyintézéshez és a jogorvoslathoz való jogot, ami ezen

alapvető jogok lényeges tartalmát nem tartja tiszteletben, ennél fogva az Alaptörvény XIV. cikk (1) bekezdésébe, a XXIV. cikk (1) bekezdésébe és a XXVIII. cikk (7) bekezdésébe ütközik, erre figyelemmel indítványozta a bíróság ezen jogszabályi rendelkezéssel szemben az Alkotmánybíróság eljárását.

A bíróság megjegyzi, hogy álláspontja szerint az Alaptörvénybe elsődlegesen a Btátv. 33. § (2) bekezdése ütközik, ugyanakkor ezen rendelkezés megsemmisítése esetén indokolt az inkoherencia elkerülése érdekében az arra visszautaló (3) és (4) bekezdés megsemmisítése is.

A fentiekre tekintettel a bíróság a Kp. 32. §-a alapján alkalmazandó Pp. 131. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, egyben a Pp. 126. § (1) bekezdés b) pontja szerint felfüggesztette a peres eljárást az Alkotmánybíróságnak a jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló eljárás befejezéséig.

A végzés elleni fellebbezési lehetőséget a Pp. 128. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2025. július 8.

dr. Opor Gergely László s. k.
bíró

A kiadmány hitelül: [REDACTED]

